

Az IT (információ-technológia) alkalmazási területe a költségvetésben, különös tekintettel az új munkapapírokra

Dr. Printz János, az MKVK Költségvetési
tagozatának elnöke

Balatonalmádi, 2012. szeptember 6.

Könyvvizsgálati kötelezettség az államháztartásban

2012-ben:

- helyi önkormányzatoknál 8-900
- egészségügyi szolgáltatóknál mintegy 100
- a jogszabályon alapuló könyvvizsgálati kötelezettség jelenleg e szférában kb. 1000 megbízást jelent
- felmerülnek további könyvvizsgálói feladatok az államháztartásban EU-s támogatásokkal stb. kapcsolatban

2013-ban:

- folyt. köv.

A költségvetési szférában végzett könyvvizsgálatok teljesítményének egységesítése

- A Költségvetési tagozat tevékenysége,
  - az államháztartás szervezetei könyvvizsgálatának rendre megújuló módszertana (vannak jó papír alapú munkalapok stb.),
  - a minőség-ellenőrzés sajátos kérdései és eljárásai,
- de
- nem jellemző e területen a könyvvizsgálatok erőteljesebb számítógépes támogatása,
  - az államháztartás könyvvizsgálatát (is) segítő szoftverek alkalmazása,
- talán:
- ez utóbbiak túlságosan kézenfekvőek voltak.

Az IT alkalmazásának elterjesztése az államháztartás könyvvizsgálatában

- Talán még nem késő!
- Nem kell újat kitalálni – vannak a társaságokra már jól bevált modellek!
- Az államháztartás számvitele sajátos (249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet; terjedelmes beszámoló garnitúra, mindehhez részletes – NGM módszertani útmutató),
- de talán „nem annyira!”
- A könyvviteli mérlegből, pénzforgalmi jelentésből, pénzmaradvány-kimutatásból (előirányzat-maradvány kimutatásból) vállalkozási maradvány-kimutatásból és kiegészítő mellékletből álló elemi költségvetési beszámoló – és az erre épülő önkormányzati egyszerűsített beszámoló – jól algoritmizálható

A könyvvizsgálat folyamatának IT támogatása

- „Papírentesség” a beszámoló elemzésétől a könyvvizsgálói jelentések létrehozásáig (amit már csak kinyomtatunk).
- Ugródeszka az elektronikusan tárolt főkönyvi kivonat, amelynek adatait importáljuk.
- Kellenek még munkapapírok – amelyek alapját képezik a munkaprogramnak vagy vizsgálati programnak.

Sajátos követelmények munkapapírokkal szemben az államháztartásban

- A költségvetési beszámoló sajátos struktúrájának követése – ehhez igazodó „számla-hozzárendelések”;
- fokozott igény a jelentés kiegészítésére/a hosszú formátumú jelentésre/vezetői levélre (keresztreferenciák, egyeztetések, a szokásos könyvvizsgálói prezentáción felüli megoldások – diagramok stb.);
- egyezőségek igazolása az elemi költségvetési beszámoló űrlapjai között, illetve a kiegészítő melléklet tábláival;
- a költségvetési és a zárszámadási rendeletervezet véleményezése a beszámolóval azonos vagy „konvertálható” adatbázisra épüljön;
- többcélú hasznosíthatóság (átvilágítások – financial audit /I. ÁSZ/, megbízhatósági ellenőrzések, belső ellenőrzések).

Mit szeretnénk az IT-vel elérni?

- A rövid formátumú független könyvvizsgálói jelentéshez a kinyomtatásig hozzá se kelljen nyúlni (ezt azért ne így kommunikáljuk) – legfeljebb, ha kerekítgetünk, korlátozunk vagy netán ellenvéleményünk van!
- Egy lépésben álljon elő a kiegészítő vagy hosszú jelentés, illetve vezetői levél törzsanyaga, beleértve a szöveget is.
- Biztosak legyünk abban, hogy minden tervezett és szükséges eljárást elvégeztünk – ha nem, tudjuk azt, hogy mi maradt el, vagy mi van még hátra!
- Legyünk nyugodtak afelől, hogy könyvvizsgálói kockázatunkat a lehető legalacsonyabb szintre szorítottuk (mert minden megállapításunk, az összegzéssel véleményünk megalapozott és alátámasztott).
- A szakmai követelményeknek mindenben megfelelő, „csereszabatos” könyvvizsgálói teljesítménnyel álljunk megbízóink rendelkezésére.!
- Nagy nyugalommal várjuk a minőségellenőrzőket (nem mintha eddig ez nem így lett volna)!

Az IT alkalmazásának egy modellje az Audit Network Hungary Kft. gyakorlatából

- Az ANH – tagszervezeteivel együtt évek óta - jó eredményeket felmutatva törekszik az államháztartás területére a sokak által alkalmazott módszert, szoftvert alkalmazni.
- Az előbbiek jegyében sor került a paramétereknek, a munkapapíroknak az IT követelményeket érvényesítő kialakítására, átalakítására.
- A dolog bizonyíthatóan működik, így
  - befogadja az importált főkönyvi kivonatot, s
  - a beolvasott adatok alapján dinamikus és megoszlási viszonyszámokkal azonnal meghatározza
    - a könyvviteli mérleg struktúráját,
    - az előző időszakhoz bekövetkezett változásokat(mindez segíti a kockázatok, a lényegesség meghatározását, de már kiegészítő anyagok elemzéseit, azok prezentációját is előkészíti);

Mit tud még az IT támogatás a könyvvizsgálat érdekében?

- Lényegességi küszöböt számít.
- A beolvasott főkönyvi adatokból előállítja a kockázati profilt, s azt mátrix szemléletben be is mutatja.
- Az ellenőrző lista (jelenleg ajánlanám a H3-at) alapján átfogó képet nyújt a könyvvizsgálói eljárásról, a megállapításokról, s az előzőekhez kapcsolódóan segít további dokumentáció igények meghatározásában, illetve a rendelkezésre álló könyvvizsgálói bizonyítékok elegendőségének és megfelelőségének biztosításában.
- Kommunikál más elektronikus módszerekkel (excel, de akár e-mail is).
- Képes arra, hogy ellenőrzött adatokkal, kitöltse a rövid jelentést, s értékes részekkel járuljon hozzá a nagyobb terjedelmű könyvvizsgálói prezentációkhoz.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!
P.J.